Sujunkime Lietuvą

Liepos 1 d. Vilniaus Rotušės aikštėje Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, bendradarbiaudama su Tautinių mažumų departamentu, rengia šventę „Šimtas Lietuvos veidų – sujunkime Lietuvą“. ***Jurga Gailiūtė*** *yra viena iš šio renginio vedėjų ir projekto vadovė. Su Jurga kalbėjome ne tik apie artėjantį renginį, jo prasmę, bet ir apie kūrybinį duetą „Teatras Arti“, apie teatrines keliones po pasaulio lietuvių bendruomenes.*

„Šimtas Lietuvos veidų – Sujunkime Lietuvą“. Koks tai bus renginys?

Tai yra unikalus renginys. Unikalus jau vien todėl, kad pirmą kartą nepriklausomos Lietuvos istorijoje vienoje vietoje vienu metu susirinks Lietuvos tautinės bendrijos ir pasaulio Lietuva. Aš drąsiai sakau „pasaulio Lietuva“, nes kiekvienas iš mūsų yra pasaulio lietuvis, nes jeigu Lietuva yra pasaulio dalis, tai visi gyvenantys joje ir visi, kurie jaučiasi esą lietuviai, yra to pasaulio ir Lietuvos dalis. Taigi susirinks pasaulio lietuviai ir Lietuvos tautinės bendrijos. Susirinks, stebins, dalinsis, džiaugsis, diskutuos, atskleis, kuo gyvena. Pasaulio lietuviai pasakos apie tai, kokia veikla vyksta jų bendruomenėse, kokie įdomūs projektai, garsinantys Lietuvą. Juk kiekvienas iš mūsų yra Lietuvos ambasadorius kažkur… Lietuvos ambasadorius Brazilijoje, ar Prancūzijoje, neoficialus, neinauguruotas, bet juk pagal mus, paprastus lietuvius, ir kitos šalys sprendžia, kas mes esame. Renginio dalyviai pasakos apie savo veiklą lietuvybės labui, dalyvaus lituanistinės mokyklos, kurios pristatys savo veiklą. Paviljonų miestelis Vilniaus Rotušės aikštėje bus įdomus dar ir tuo, kad pirmą kartą bus paviljonai senamiestyje Vilniuje ir paviljonuose niekas niekuo neprekiaus. Tai yra didelis iššūkis, tai yra kitaip. Iššūkis mums, nes mes turime sudominti Lietuvos gyventojus ir svečius, kurie tuo metu lankysis Lietuvoje. Sudominti renginiu, kad jie norėtų ateiti, pamatyti, bendrauti ir pasmalsauti, susipažinti.

Šiuo renginiu Pasaulio Lietuvių Bendruomenė pradeda akciją šūkiu „Sujunkime Lietuvą“. Lietuva yra visame pasaulyje ir kaip mes galime ją sujungti? Sujungti savo istorijomis, savo darbais, savo pasiekimais. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė savo socialinio tinklo *facebook* paskyroje kiekvieną savaitę skelbs po vieną įdomią istoriją apie pasaulio lietuvius, kur jie bebūtų, kas jie bebūtų, pasakos, kokie jų pasiekimai, ką jie veikia, kas jiems yra Lietuva. Labai kviečiame žmones rašyti, siųsti savo istorijas adresu: sujunkimelietuva@gmail.com

Kaip gimė šio renginio idėja?

Idėja yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkės Dalios Henke, ji labai ilgai ją puoselėjo, galvojo, kaip, kokiu būdu įgyvendinti, nes tai atrodė neįgyvendinama idėja – kas suvažiuos, tokiai šventei reikia lėšų, ir iš viso, ar tai bus kam įdomu, nes vis dar vyrauja požiūris, kad išvažiavote iš Lietuvos ir taip jums ir reikia. O šiuo renginiu norime pasiekti, kad būtų ištrinta riba tarp jų, t. y. tų, kurie išvažiavo, ir mūsų – tų, kurie liko Lietuvoje. Nėra „jie ir mes“, esame tik „mes“. Mes, lietuviai, kurie širdyje yra lietuviai ir dirba vardan Lietuvos, kuria Lietuvą. Tai ir yra pagrindinė renginioidėja.

Kaip lietuvių bendruomenės prisistatys, ką rasime užsukę į vienos ar kitos šalies lietuvių bendruomenės paviljoną?

Visos bendruomenės nustebino savo kūrybingumu – sugalvojo labai įdomų paviljonų turinį, kuris yra interaktyvus. Bus galima ne tik pabendrauti su lietuvių bendruomenių atstovais, ne tik pasižiūrėti jų įdomių projektų, bet ir sužinoti, ko jie išmoko gyvendami kitose šalyse ir kokią įtaką kitose šalyse įgyta patirtis daro jų veiklai. Štai, pavyzdžiui, Vokietijos Lietuvių Bendruomenė kartu su viena lietuve menininke rengia instaliaciją apie tai, kaip Vokietija po Antrojo pasaulinio karo buvo vartais lietuviams pasiekti saugų užutėkį. Turkijos Lietuvių Bendruomenė kvies piešti ant vandens. Na, o kas norėtų ramiai intelektualiai pabendrauti prie puodelio kavos – Estijos lietuviai laukia jūsų.

Kiek šalių lietuvių bendruomenių dalyvaus renginyje?

Paviljonų miestelyje dalyvaus 23 šalių lietuvių bendruomenės, tačiau renginyje – lietuviai net iš 30 pasaulio šalių. Paviljonų miestelyje, be didžiųjų pasaulio lietuvių bendruomenių, prisistatys, sakyčiau, tokios mažiau girdimos ar pažįstamos bendruomenės, kaip Turkijos, Izraelio, Nyderlandų. Rusijos lietuviams atstovaus net kelios bendruomenės: Krasnojarsko, Irkutsko, Maskvos ir Peterburgo lietuvių

bendruomenės.

Koks yra renginio formatas?

Renginys yra trijų dalių. Pirma dalis – paviljonų miestelis, kuriame įsikurs šalių lietuvių bendruomenės, kita dalis yra koncertinė. Koncertai vyks visą dieną. Rotušės aikštėje stovės didelė scena ir joje visą dieną nepertraukiamai koncertuos pasaulio lietuvių ir Lietuvos tautinių bendrijų kolektyvai. Koncerte dalyvaus net 10 Lietuvos tautinių bendrijų meno kolektyvų ir tikrai visi turės kuo pasidžiaugti ir pasidalinti, pavyzdžiui, Lietuvos graikai mokys šokti sirtakį. Pasaulio lietuvių kolektyvų pasirodymai taip pat bus interaktyvūs, įtraukiantys čia pat aikštėje į šokių ar dainų sūkurį. Šveicarijos lietuviai atveža šveicariškus ragus, jais gros šveicarė ir Šveicarijos lietuvė, tai labai įdomus duetas. Norintys galės pasimokyti, kaip gi groti šveicariškais ragais. Ir trečioji dalis – paroda rotušėje, ji bus atidaryta liepos 1 d. ir eksponuojama iki liepos 11 dienos. Parodoje – grafikos, tapybos darbai, nedideli skulptūros darbai ir juvelyrika. Parodoje matysime darbus, sukurtus lietuvių menininkų iš 19 pasaulio šalių. Labai norime, kad menininkai atvyktų į parodos atidarymą. Gal ne visi galės, tačiau dalis tikrai atvyks, pristatys savo darbus.

Labai džiaugiamės, kad renginį atidarys Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė, Lietuvos himną giedos operos solistė Nomeda Kazlaus. Oficialus renginio atidarymas numatomas 13 val. Rotušės aikštėje, tačiau paviljonų miestelis pradės veikti nuo 10 val. ryto. Renginio ambasadorius yra Andrius Mamontovas, kurio daina uždarys renginį. Koncerte taip pat pasirodys ir Jurgis Didžiulis, kuris į savo interaktyvią veiklą įtrauks visus esančius aikštėje.

Jurga, pati daug keliauji, gyveni tarp Vengrijos ir Lietuvos. Ar galima sakyti, kad esi Vengrijos lietuvė? O gal Lietuvos lietuvė?

Aš esu pasaulio lietuvė ir labai myliu Lietuvą. Lietuva yra tai, kas mano, kas yra mano širdyje: tai mano tėvai, mano žemė, mano kalba. Ir manau, kad visoms lietuvių bendruomenėms, kurios dalyvauja šiame renginyje, yra svarbi Lietuva. Taip, pasaulis traukiasi, sienos atsidaro ir mes galime daugiau keliauti. Galime gyventi vienoje šalyje, o dirbti kitoje, tačiau tai nereiškia, kad žmonės, kurie taip gyvena, išsižada Lietuvos. Lietuva yra širdyje, ir Lietuvos labui mes galime dirbti gyvendami kitur. Bendruomenių paviljonų miestelyje mes pamatysime, ką gi lietuviai yra nuveikę Lietuvos labui, garsindami Lietuvą, puoselėdami lietuvybę.

Pati daug keliauji su „Teatras Arti“. Papasakok, kas yra tas „Teatras Arti“?

„Teatras Arti“ yra kūrybinis duetas – Dainius Vengelis ir Jurga Gailiūtė. Dažnai mūsų klausia, ką reiškia pavadinimas. Arti tai atspindi nuotolį. Mes teatrą atvežame žmonėms. Ne žmonės eina į teatrą, o mes atvežame teatrą žmonėms. Ir žmonės turi unikalią galimybę pasibandyti, pabūti aktoriais. Visa, ką mes rodome, yra mūsų sukurta interaktyvi programa, ir joje dalyvauja šventės svečiai. Jie tampa aktoriais, gauna scenos kostiumus ir dalyvauja, o ne tik stebi spektaklį. Mes juokaudami sakome, kad kita žodžio arti reikšmė yra „labai sunkiai dirbti“ – árti. O kadangi mes dirbame šventėse ir labai norime, kad tos šventės būtų gražios, prasmingos, pakylėtos, tam reikia labai daug dirbti. Dirbti šventės metu, ruoštis šventei.

Na, o po pasaulio lietuvių bendruomenes pradėjome keliauti, kai pati su šeima išvykau i Vengriją ir tapau Vengrijos Lietuvių Bendruomenės dalimi. Tuomet iš arti pamačiau, kuo, kaip gyvena lietuvių bendruomenės svetur. Pradėjome keliauti su tokia gražia misija – dovanoti, jeigu taip galima pasakyti, lietuvybės jausmą. Mes keliaujame neatlygintinai, t. y. mums padengia tik kelionės išlaidas, tačiau neimame honoraro. Keliaujame parodyti interaktyvaus spektaklio vaikams. Šis spektakliukas unikalus tuo, kad vaikai per labai trumpą laiką kartu su savo tėveliais tampa šio spektaklio aktoriais. Yra garso takelis, yra pasakos naratyvas, pasakotojas, ir visa tai pasakojama lietuviškai. Ir taip keliaudami po lietuvių bendruomenes mes patiriame, kaip ir kuo lietuvių bendruomenės gyvena. Vienos gyvena geriau, kitos prasčiau, sunkiau, tačiau visos nori to „lietuviško gūsio“, išgirsti lietuvių kalbą. Pavyzdžiui, Prahoje, pas Čekijos lietuvius, buvo labai įdomu, vyko kalėdinis renginys, kuriame dalyvavo daug vaikų. Dalis Čekijos lietuvių vaikučių jau nekalba lietuviškai, todėl vaikai negalėjo dalyvauti spektaklyje savarankiškai, mes turėjome prašyti tėčių ar mamų, kad jie pabūtų vertėjais. Vaikams tai buvo smagus paskatinimas, kad yra prasmė mokytis lietuvių kalbos. Taip pat mes buvome Osle, lituanistinės mokyklos 15 metų jubiliejuje. Labai gražiai pasakė jau baigę šią mokyklą vaikai, kad mokykla ir mokytojų požiūris, jų gebėjimas atverti lietuvių kalbos grožį motyvavo vaikus mokytis lietuvių kalbos. Teko lankytis Rugalande, kur susipažinome su lietuvių bendruomenės pirmininku Sauliumi Trepekūnu. Jis yra subūręs norvegų chorą, kuris dainuoja ir lietuvišką repertuarą. Ant jūros kranto nedidelėje koplytėlėje norvegų vyrų choras dainavo „Negiedokit gaideliai“. Tai buvo fenomenalu – norvegai gražia lietuvių kalba

dainavo visiems lietuviams brangią dainą. Stebuklai arti, tereikia atmerkti akis…

„Teatro Arti“ kūrybinė grupė: Jurga Gailiūtė, Gintaras Sieniukevičius, Edgaras Judickas, Dainius Vengelis

Rugalando Lietuvių Bendruomenės 5 metų jubiliejus ir Kovo 11-osios minėjimas

Liuksemburgo lituanistinės mokyklos mokslo metų pradžios šventė, 2017 m.

Prezidentūroje, renginyje, skirtame šimtui dienų iki jubiliejinės Vasario 16-osios paminėti

Ačiū už pokalbį.

Kalbino Virginija Grybaitė

Nuotraukos Jurgos Gailiūtės asmeninio archyvo.

„Lietuvybė pasaulyje“

pasauliolietuvis.lt

Mielai pasidalysime svetainėje skelbiamais tekstais ir nuotraukomis, tik prašome nurodyti informacijos šaltinį ir autorius.

SPAUDOS, RADIJO IR TELEVIZIJOS RĖMIMO FONDAS